

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oră 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.**Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.**

Sionul nostru.

În biserică, în acest Sion sfânt, instituțiune dumnezeiască de un caracter vecinic, avem noi depuse comoara noastră cea mai scumpă națională și cel mai prețios tesaur moral.

Grija asupra acestor averi a căzut din mâinile unui bărbat integru, și cât de curund dase-vor în paza altuia spre a-le înmulți și îmbogăți.

Așa am vrea și dorî noi membrii acestei biserici și datorința ne este a lucra, ca voia și dorul nostru să se împlinescă.

Sinodul electoral pentru alegerea de Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș, de o în-sămănătate hotărîtoare azi, ca, poate, niciodată dela actul sfânt al unirii încoaci — se apropie de noi cu o grabă peste așteptarea tuturor.

E actuală deci chestia, ca să ne ocupăm cu întrebarea umplerii tronului de Arhiepiscop și Mitropolit al românilor gr.-cat. din iubita noastră patrie și s'o ridicăm din șirul lucrurilor de toate zilele la în-sămănătatea ei istorică

O greutate de neprețuit împrumută cuvântului arhieresc, în înalta sa poziție de drept public bisericesc și civil, onoarea strălucitoare și stima luminoasă, ce i-o dă ca moștenire biserica mai ales azi, când membrii ei au eșit și se compun din o generație mai tineră, mai modernă.

Poziția Arhierelui nostru greco-catolic român nu e o mărime politică, ce de pe o zi pe alta apare, se înalță și dispăre, ci e o demnitate mare, așezată pe baze neclintite morale, și care ține cât viața Celui, care o-a îmbrăcat și în în-sămănătatea și greutatea ei și în decor crește încontinuu, căci trebuie să crească.

Pentru fiecare român ardelean gr.-catolic e de o în-sămănătate vitală

întrebarea, că, cui încredințăm noi, și în mâinile cui depunem noi spre păstrare, înflorirea și înmulțirea acestor comori atât de scumpe, acest capital moral de o putere extraordinară.

Pe toți ne privește, fără considerare, că suntem mici ori mari, că spre ce scop se va folosi aceasta demnitate — putere istorică: spre descompunere socială, frecări confesionale, pentru servirea micilor interese personali și private, ori spre aceia, ca cu puterile noastre naționali-culturale, toate concentrate în lumina demnității arhieresti, mai intensiv, mai conștientos, mai organizati și în pace să servim cauza comună a sfintei biserici, a neamului și a patriei noastre.

Acela, la spatele căruia stau zeci de mii de inteligenți și sute de mii de muncitori, dornici de o munoă pacinică și cinstită-roditoare, Acela, care intrând *pe ușă* în Sionul sfânt, va ținea în mâna sa binecuvântătoare soarta de noroc ori nefericire a bisericii noastre, Acela, care va avea să-și pună de țintă a vieții sale întregi: de-a fi conștiința vie a sufletelor supușilor săi, Acela va trebui să se hotărească a lua pe umerii săi o cruce grea, iar pe sufletul său o răspundere atât de mare, încât numai o singură cale să-i poată sta deschisă: cu resignațiune gata a-se jertfi pe sine necondiționat pentru biserica sa și membrii ei, supușii Lui.

Trăim timpuri grele: oameni mari ne trebuiesc, cari cu suflet curat și mințe mare să fie gata spre jertfă oricând.

Dela voi atârnă, mandatar trimiși la Blaj, ca neclintiți în convingerile voastre sfinte și curate să vă știți da cuvântul deschis pentru Cel, care, în aceste vremi de mari prefaceri, va trebui să fie idealul sfânt al bisericii noastre și al nostru, al tuturor.

Fiii unei biserici întregi privesc în clipa decisivă la voi și dela voi atârnă, ca binecuvântarea lor să vă urmărească din generațiune în generațiune, cât istorie va mai fi!

Dionisiu Decei.

Discursul contelui Czernin.

Pacea cu România. În numele populației din Viena, primarul Weiskirchner s'a prezentat în fruntea unei delegații la contele Czernin, cerând ca să ia măsuri pentru a asigura baremi în parte articlul de alimentație de prima necesitate, de oarece Viena e în lipsa acelor. Contele Czernin a răspuns într'un discurs mai lung în care a reflectat prezidentului Statelor-unite Wilson, a accentuat solidaritatea de interese a Monarhiei cu Germania, a făcut amintire de armatele Monarhiei, cari luptă alături de germani împotriva inamicilor din Apus. A trecut apoi la pacea cu România, despre care a zis, că prin aceasta s'a făcut posibilă reluarea raporturilor amicale cu această țară.

România a spus contele Czernin a scăpat ocazia prielnică de a încheia pace la timp potrivit, când Rusia pertracta în Brest-Litowsk, deci nu i-s'a mai putut da salvconduct pentru aventuri militare și a trebuit să se ia măsuri ca pe viitor să nu mai fie în situația de a mai ataca Monarhia. Rectificările de graniță nu le consideră Czernin de anexiuni, ci de măsuri de apărare. Rectificările de graniță spre România nu ating nicăiri o rază mai mare de 18 km. dela hotarul vechiu. În vederea asigurării și dezvoltării navigației austro-ungare însă și pentru apărarea Porților de fer hotarul a trebuit aici împins până la înălțimile dela Turnu-Severin, a cărui șantiere, dimpreună cu cheiul și teritorul ce se află dela șantiere la noua graniță Monarhia le-a luat în arândă pe 30 ani cu prețul anual de 1000 lei. Pentru asigurarea băilor de cărbuni dela Petroșeni rectificarea cuprinde în sine și

muntele Lainic din pasul Surducului. Sibiul, Făgărașul vor primi o nouă linie demarcativă cu o rază de 15—18 klm. dela granița veche, asemenea s'a împins granița la Predeal, Bacău, Ghimeș, Bicz și Tulgheș. Colțul dintre granițele Ungariei și Bucovinei cade întreg în posesiunea Monarhiei precum și lărgirea spre est a hotarului dela Cernăuți.

Afară de garanțiile teritoriale sunt însemnate cele economice și culturale cu România. Monarhia s'a îngrijit, ca școlile și bisericile catolice să fie sub scutul legilor întocmai ca celelalte școli și biserici. Jidovii vor primi egală îndreptățire, iar propaganda iredentă va fi sufocată. Cetățenii ungari, cari au suferit pagube pe urma invaziei române vor primi desdaunări.

Prin regularea raporturilor de comerț, chestiile de comunicație pe apă și liniile ferate se vor aranja în România astfel, ca interesele Monarhiei să fie menajate. Intrucât România ar intenționa de a intra cu Monarhia în relații deschise, sincere și amicale, Monarhia nu este împotriva, ca Basarabia, a cărei populație și a exprimat dorința, ca să fie alăturate la statul român, să dovedească în aceasta direcție anumite bunăvoințe. România ar câștiga, cu mult mai mult prin încorporarea Basarabiei, decât cece a pierdut prin acest războiu.

România s'a angajat, ca plusul cerealelor să-l cedeze pentru puterile centrale. Pentru anul viitor partea ce

revine Monarhiei este de 400.000 tone. La aceste se mai adaugă un contingent de 300.000 oi și 100.000 porci. Ministrul externei, a declarat, că a făcut tot posibilul, ca prin pacea aceasta României să i-se dea ocazie de a relua firul raporturilor prietenești cu Monarhia, la care va fi avizată și pe viitor.

Alegerea arhierelui nostru.

— Din cercuri preoțești. —

Între chestiunile de importanță cari preocupă azi toată suflarea preoțească dela satele noastre modeste cea mai de căpetenie este alegerea viitorului arhieriu în scaunul mitropolitan din Blaj.

În jurul acestei alegeri s'a grupează astăzi toate nădejtile viitorului bisericii și neamului nostru. Dela reușita acestei alegeri atârnă felul cum va fi să existe biserica noastră în viitorul apropiat care aducând cu sine reforme pe toate terenele va aduce cu necesitatea imperativă pretinsă de spiritul vremii și o reformare a bisericii noastre gr.-cat. românești.

Și în aceste timpuri când fiecare popor trăiește și să validează prin cei mai aleși și cei mai formați fiii ai săi cu toții ne întrebăm cine va fi alesul urmaș a atâtor perle strălucitoare din trecutul bisericii noastre în scaunul mitropolitan din Blaj, cine va fi stânca neînfrântă de care se vor lovi furtunoasele valuri a vremilor de

mâne, cine va fi solul adevărat a intereselor vitale preoțești cari în viitorul arhieriu își așteaptă interpretul și mântuitorul lor?!

Timpurile mari reclamă oameni mari. Trecutul cu toate învățăturile lui pentru viitor ne dă un normativ puternic, pe care mergând nu vom putea să greșim. În mâinile preoțimii dela sate este așezată astăzi alegerea atât de importantă a arhierelui de care se va lega toată floarea viitorului nostru.

Să cere prin urmare dela preoțimea noastră ca în sinoadele electorale tractuale cari vor urma în curând să fie cât mai unitară și neînduplecată în candidații și dorinții clerului nostru.

Normativul de frunte pentru noi este și poate să fie în cece privește calitățile noului arhieriu zel apostolic, o abnegație desinteresată preoțească, o cunoaștere binevoitoare a vieții satelor noastre și mai pe sus o inimă de aur probată în iubire față de patrie și neam. Cel bogat în activitate și zel apostolic ne dă o solidă garanță că va folosi bogăția intelectului și zelului său pentru înmulțirea capitalului nostru intelectual și moral, abnegația preoțească nesocotind interesele și mărimea proprie reprezintă interesele comune a bisericii chiar și cu daune proprii de însemnate pierderi private, cunoașterea vieții dela sate aduce cu sine iubirea și stima poporului a cărui capital intelectual, moral și material

FOITA.

Răspuns unei prietene.

Dragă Lucia!

Abia acum pot să-ți răspund întrebării din scrisoarea trecută. Te știi, cum mi-e sosotit tot momentul. Dumnezeu însă, cea mai plăcută ocupație a mea, e să mă întrec în eu voi prietenele.

Mă cuget și eu asupra gravității cuvintelor exprimate de oamenii de valoare. Unul fieștecare cuvânt este ca tot atâtea fire de sămânță aruncate în toate direcțiile pe un pământ roditor. Sămânțele prind rădăcini, cresc, înflorește și aduc roade. Dacă privești roadele, vezi cât sunt de diverse: roze, crini, viorele, polomidă, scai, polomidă și iarăși polomidă. Și dacă nu se află un grădinar adevărat ce să știe plivi grădina de buruieni, mai apoi să știe deosebi, aruncând de o parte răsădul de buruieni de cel nebil. — Ce bine că nu trăiește sămânătorul să-și vadă rodul sămânței sale aruncate fără nici o grije...

Să revin asupra întrebării, ce mi-o ai adresat, adevărat asupra cuvintelor exprimate de Shakespeare: „Filosofie, dulce lapte al

nenorocirei“. Dragă Lucia, eu toate că Shakespeare a fost unul dintre cei mai de valoare scriitori, nici el nu e infalibil, tot așa poate să greșească ca și mine, ca și tine, sau ca și altul. Un alt scriitor să exprime: „Rusia e totul; alt adevăr nu există“, cece e o absurditate și să zici, nu numai să crezi. Un altul zice: „O spoială de filosofie face pe mulți oameni atești, o filosofie mai adâncă însă îl aduce treptat iarăși la religie“. Vezi așa e. Mulți oameni inteligenți ajungând la puțină cultură superioară, încep să discute asupra adevărurilor vecinice, cari sunt indiscutabile. Reduc pe Dumnezeu la nimica, lumea să derivă din atomi, nu există suflet, iad, raiu, nimic. Chirurgul renunță, care să dedice carierei sale, începe să studieze toate tainele ramului aelmin, să filosofeze asupra medicinei, în urmă ajunge la convingerea, că el de atâtea ori tăind în trupul bolnavilor, nu a dat cu capul de suflet, prin urmare nu e suflet. Crede în aceea ce vede.

Sunt zeci și sute, cari înflăcărați de succesul ce-l au, pe urma filosofiei lor, își închipuie, că ei formează prin învățăturile lor o adevărată epocă în viață. Și apoi ajunși pe aripile triumfului cum s'ar mai înturna îndărăpt ea să vadă dacă de fapt ei vorbesc adevărul sau au fost înșelați. Înain-

tează în răul, pe care l-au început, neobservând că prin aceasta ei însuși își sapă o groapă adâncă, din care niciodată nu mai pot eși. Și sunt foarte puțini aceia și totuși au fost, cari pe patul de moarte au recunoscut minciuna vieții lor, și au șters cu linie roșie peste tot ce au zis în viață. Iată scumpă Lucia, aici pot eu aplica cuvintele lui Shakespeare: „Filosofie, dulce lapte al nenorocirei“. Dulce pe moment, dar cu adevărat lapte al nenorocirei.

„O filosofie mai adâncă însă, te aduce treptat iarăși la religie“. Iar unde este religie, acolo nu poate fi vorba de nenorocire. Filosofii conduși în cercetările lor de lumina binefacătoare a credinței, filosofii ce cred în Dumnezeu și lucră cu ajutorul Lui, deși ar întâmpina multe neajunsuri în viață, ei cred, ei speră într-o răsplată vecinică (nu răsplată omenească). Aceia nu exprimă filosofie dulce al nenorocirei, ei roadele adevăratei filosofii sunt: binecuvântările Tatălui. Să prea poate ca Shakespeare să fi atribuit cuvintele filosofilor atești, în cazul acela teza rămâne, după părerea mea. Dar filosofiei mai adânci, adevăratei filosofii, nu ie pot atribui. Pentru că adevărul e unul, numai unul e, ori cum l-am suci și învăț. Nu poate fi adevărul și minciuna la același nivel. Minciuna te duce la desperare: „dulce

chiar se va depune în dreapta arhierului de mâne, iar inima de aur a viitorului arhieru prin legăturile sale mari va face să fie bine văzut și strimat clerul și poporul nostru începând cu cele de jos până la cărma stăpânitoare a țării noastre iubite.

Să ne dăm seama de rola importantă ce ne revine în aceste zile apropiate și conduși de cea mai perfectă solidaritate să ne dovedim și noi cei mici conștii de mărimea timpurilor în cari ne perândăm.

A noastră-i alegerea și cu noi va fi și Dumnezeuul părinților nostri! (gt.)

Czernin împotriva cehilor.

Contele Czernin a ridicat în discursul său grave acuze împotriva conducătorilor cehi. Ia făcut de dreptul răspunzător pentru continuarea războiului. A spus, că inamicii, cari noi prin bloodă, nici cu puterea armată n'au putut ajunge la nimic, se bizuiesc în eventuala desolare lăuntrică a Monahiei, ca astfel să ajungă la scop. Aceasta credință o nutresc pe baza protestelor și propunerilor conducătorilor și deputaților cehi, cari sub scutul imunității, fac declarații ce pot fi luate de încurajare pentru antantă, de a continua războiul. Mișelul de Massaryk, a zis contele Czernin, nu e singur, mai sunt aici în lăuntrul hotarelor Monahiei și alți masaryci. Și până când unii deputați cehi fac declarații, cari sunt curate denunțuri la adresa acelor trupe cehești cari stau în serviciul dușmanului și luptă împotriva țării lor proprii și a camerazilor lor. Ce vor zice mamele maghiare și germane, când la încheierea păcii se va face cunoscută activitatea de prolongarea războiului a acestor bărbați? a exclamat Czernin.

lapte al nenorocirii, adevărul e numai speranță și încă în Dumnezeu" Vorbese de desperare, ce e un cuvânt oribil, și totuși află cuvântul acesta potrivit, fiind vorba despre filosofie, tocmai despre filosofie. Când filosofezi, te adâncești cu trup, cu suflet; convingerile ce le ai pe urma filosofiei, sunt hotărâtoare în viață, după ele îți întocmești viața. Și dacă convingerile aceste au de baza minciuna e o adevărată catastrofă pentru tine, — lapte al nenorocirii.

Dragă Lucia, sunt sămănători, ce având viața mai lungă, trăesc și pe timpul sesizării, a culosului, văd roadele amestecate. Unul ca și aceia, pentru ce nu să face el grădinarul iscusit, să culegă și să arunce fructul aducător de perire din propria lui grădina? Pentru ce produce durere acolo unde ar putea produce bucurie, și pentru ce întunerec, acolo unde totul ar putea să strălucească de lumină?

Despre Zola, știi că scrierile lui sunt sub index, să spune că fata lui, curioasă de ceea ce scrie tatăl său, odată l-a rugat cam așa: „Tată, întreagă lumea te admiră, te laudă și eu nu pot să fiu nimica de tine, scrie ceva să pot și eu citi." Și se spune că a scris apoi un op, pe care l-a citit și ea. Dacă el nu și-a lăsat pe propria lui copilă

Încă o vorbă cu „Casa Domnului“.

Cugetam odată ca să nu răspund nimic lămuririi referitoare nedumeririi, ce i-am fost dat expresiune în nr. 12 al »Unirei«, căci nu mi-s'a răsturnat obiecțiunea ce-i făcusem, că nu putem ajunge la uniformitate nici în ce privește cetitul Evangheliei și pericoapele apostolului, necum în alte multe cântări și stihologii, ce le prescrie tipicul atât de vast a bisericii orientale. Ca dovadă aduceam pentru întărirea aserțiunii mele, că necum »calendarul« dară chiar nici »Casa Domnului«, revista ce-și propunea da capo uniformizarea slujbei bisericii noastre, cu tot idealismul său preconcept, din întâmplare evangeliile din 21 și 28 Ianuarie st. v. nu le potrivea după toată rânduiala cea bună a tipicului, ba chiar și recunoaște că greșala a venit din canonul al 32-lea ce se află induse în evang. ce s'a tipărit cu litere latine în Blaj la an. 1900. Eu înainte de a-mi face observațiunile consultasem și acest canon, și prea bine am văzut, că acolo poate fi greșala în numerii romani cu care să arată duminecele, pentru aceea mi-am și luat permisiunea și i-am cores numerii, — căci nu putea fi contradicție între prescrierile acestui canon, — și într'o învățătură pentru evang. Canaanei dela pag. 285 acelei evanghelii; eu stăruiam dară asupra acestei chestii de însemnătate tipicală; și-l asigur pe on. redactor a »C. D.« că dacă »prelegerea de tipic« din nr. 10

să le cetească, oare cum îl lăsa inima să invenioneze atâta lume?

Rousseau, Voltaire și alții, în cuvinte dulci, frumoase au aruncat veninul imoralității strop cu strop, până s'a format o masă estropitoare. Din belșugul gândirii lor au aruncat flori, flori frumoase însă cu miros ameșitor, aducător de întunerec. Au aruncat miere și lapte dulce, da dulce lapte a nenorocirii. Oare pentru ce își întrebăntază genialitatea lor, făcându-se inger al perirei? Pentru ce lasă întunerec acolo, unde totul ar putea să strălucească de lumină?

Acest uriaș semn al întrebării un singur răspuns are: Filozofii și scriitorii ce în scrierile și corectările lor nu să ougetă la Dumnezeu, nu privesc îndărăpt să vadă dacă au greșit, aceștia înflacărați să înalță în slavă pe aripile de ceară a triumfului, ce la cea mai mică rază de soare să topească, ducându-se și dusând cu ei în afunșimi mulți. Viața ne stă înainte ca un uriaș tablou, vedem, putem șterge, sau imita...

În fine încheiu, și pentru că ochii tăi draguți să-i fac să simbească puțin, știindu-te mult erutațtoare, — încheiu de frică să nu-mi bagi vină, că prea multă hârtie strie.

Sărut cu drag mâinile scumpilor tăi părinți.

B. 6 Aprilie 1918.

A ta:
Lalil.

al »Unirei« ce se ocupă tot cu chestia sulevată de mine, mă prevenea înainte de a-mi fi expedit manuscriptul on. redacției »Unirii«; nu l-aș fi conturbat din visul »gigantomachiei« redactării de gazete, ce apreciatul nostru istoric bisericesc Dr. Zenovie Păclișanu în articolul de fond, »soluții în chestia pressei noastre bisericești« apărut în nr. 13 al »Unirei« atât de judicios o caracterizează, și din care articlu cu satisfacție am constatat că și alții mai mulți bărbați doritori de progresarea bisericii noastre să cugetă cam într'un fel cu subscrisul în chestia redactării de gazete bisericești.

Această împrejurare mă face ca să mai stau de vorbă cu on. redactor a »C. D.« și dreptoc când în nr. 12 al »Unirii« ziceam că »împrejurările vieții critice a bisericii de astăzi nu reclamă ca chiar și în Bologa, (altcum bene notandum, vechiu castru roman, ce știi? poate că chiar aceasta însemnătate istorică ca să nu-i zic preistorică, reclamă cu necesitate imperativă dreptul de existență a »C. D.« în aceasta comună cufundată între dealurile vestitei Vlădeșe?) să întemeiem și redactăm gazete bisericești, căci nu-i în interesul neamului nostru, să avem gazete multe fără abonenți, ci să avem puține bine redactate și în jurul acelor să fie concentrați toți scriitorii mai destoinici și mai abili de condeiu?« Firește că așezând aceasta, mă cugetam și la peana destoinică de scris a On. frate S. P. pe nedreptul supărat pe mine; în fond să cuprindea tot aceeași idee, căreia în nrul posterior îi dă expresiune vie Dr. Z. P. când zice că: »situația critică, în care se află biserica noastră, și aceea și mai critică în care poate ajunge în viitorul cel mai apropiat« nu reclamă ca să ne pulverizăm celea puține energii literare, aprinzând ici-colea câte un opaiș ce abia licărește, necum să lumineze și să arete autoritative directiva și conduita bisericii în fața primejdiilor în care se află; militând astfel ca în locul celor multe gazete bisericești înființate ici-colea fără nici un rost, — să susținem o singură publicație de Doamne ajută, precum au și alte confesiuni, cari își știu aprecia situația în care se afla mai bine ca noi. Dară coincidența aceasta de idei, cărora s'a dat expresiune în cei doi numeri consecutivi ai »Unirii«, s'a întâmplat numai accidental; — motivul principal ce mi-a dat anză »nedumeririi« eu »pricina«, precum am mai zis a fost, că n'am voit să las ca să se strezure pe neobservate o »eroare« esențială de »tipic«, într'o

revistă ce avea de scop ca să aducă la uniformitate diferențele multifarii din cel tipic bisericesc, — și de știam că vor veni și alții cu observarea aceasta, ori de prevedeam că în nrul 2 își va repara greșala »C. D.« a bună-seamă că »nedumerirea« mea nu-și va fi aflat expresie în coloanele »Unirii«, mai cu seamă că acum ia și cam dela o vreme, și pe lângă aceea cam greu de pornit la scris și nu-mi plac disputele vane; — drept aceea prevăzând că în viitorul apropiat »C. D.« nu-și va ajunge scopul spre care țintește, adecă să aducă uniformitate în slujbele bisericeii noastre.

Pe lângă aceasta mai având în vedere alte lipse și neajunsuri ale bisericeii chestii mai ardente de actualitate, precum e pericolul autonomiei străine de spiritul bisericeii noastre; dotația insuficientă a clerului în fața scumpetei enorme, încât numai preotul așa numit bogotan se va putea prevedea cu vesmintele necesare pe seama sa și a familiei, baterea la ușa »social-democrației« ce din puternica Rusie — unde toate le-a răsturnat — ușor poate să treacă granițele și altor țări de o potrivă periclitare, — mai considerând războiul mondial — acest flagel ne mai pomenit pentru omenime, ce în mod exorbitant urcă prețul la toți articlii de industrie, chiar și la hârtia, pe care se tipărește și »C. D.« așa încât între împrejurări normale se putea edita în dragă voie cu un abonament de 3—4 coroane, iară astăzi e puțin și 6.50 cor., din toate acestea considerații mi-am făcut concluzia, — și prea cred că împreună cu mine își vor fi făcut și alți frați preoți, — că totuși între împrejurările vitrege a bisericeii și a oamenilor din ziua de azi; deocamdată în lucrurile rituale până la alte timpuri mai senine ne puteam hotui — cum zicem noi sălăgenii — cu cărțile de tipic ce le avem astăzi edate cum e cel din Blaj, apoi alui T. Bud, și »directoriul« venerabilului prelat din Lugoj Boroș, — carele mutandum mutandis fără cel mai mic scrupul de păcat se poate potrivi și pe alți ani, și nu se simțea absolut lipsa unei reviste nouă de tipic bisericesc.

Iată dară on. frate senzul și scopul articolului meu! (Va urma.)

Gr. F.
par.-protopop.

Protestul cehilor contra acuzelor contelui Czernin. În cercurile cehe a prădus mare rezonanță acuzele grele a ministrului Czernin, prin care inovătește partidele cehe pentru atitudinea lor politică,

a cărei realizare o așteaptă dela învingerea ententei. Partidul clerical din Moravia a ținut o adunare, în care a protestat față de aceste învinuiri, accentuând, că partidul clerical e fidel casei domnitoare și imperiului austriac.

Cavalerul Fort, consilierul de curte, Wrba și cavalerul Hobau au adresat o depeșă ministrului prezident Seidler, în care protestează contra vorbirii lui Czernin, care e o timbrare grea a deputaților și aspirații or populului ceh. Deputații cehi din Praga au pornit mișcări, prin cari înduple a fracțiunile de partide să iete atitudine pronunțată față de atacurile contelui Czernin.

La protestele cehilor i-au parte și unele fracțiuni a slavilor sudici, fiindcă Czernin s'a exprimat cu multă recunoștință pentru eroismul maghiarilor, nere evând jertfele slavilor. Partidele cehe au cerut convocarea delegațiilor. După ce contele Czernin trebuie să plece la București, se crede că delegațiile se vor întruni numai peste două săptămâni.

În urma atacurilor contelui Czernin față de cehi, s'a îngreunat foarte mult situația ministrului prezident Seidler.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 4 Aprilie. Frontul apusean. Pe frontul dela Somme spre sud ciocnirile s'au înăsprit din nou. Dușmanul după pregătiri violente de artilerie în zori de zi și după amiază în patru rânduri a încercat înzadar să recucerească prin surprize culmile dela Moreuil spre sud-vest. Atacurile s'au prăbușit cu pierderi grele. Lupte vivace s'au dat înaintea Verdunului și a pădurii Parroy.

Frontul estic. Trupele germane, în conțelegere cu guvernul finlandez au descins pe pământul Finlandei.

Frontul italian. Luptele de artilerie s'au înăsprit pe secțiunile muntoase. Cu ocaziunea întreprinderilor de sondaj dușmanul a pierdut mai mulți prizonieri.

Din dieceza Gherlei.

Rațioșiniu despre ofertele întru fundatiunea de stipendiu Dr. VASILE HOSSU, marele arhieru al Gherlei, cu răscumpărare de cunună din partea clerului și a inteligenții din Sălăgiu.

Cu dno 26 Iunie 1916 în coloanele »UNIREI« am raportat despre suma incursă în urma apelului meu din 29 Martie 1916, Nr. 190—1916 pentru fundatiunea de stipendiu întru eternizarea memoriei marelui arhieru al diecezei Gherlei Vasile c. Hossu.

Ofertele făcute până la acel termen au fost 2036 cor. 54 fil. De atunci au incurs următoarele oferte: Demetriu Corolan protopop în Sântău, colectă dela credincioși 50 cor., din partea sa 40 cor., la olaltă 90 cor. Emil Ostate preot în Vălcăul de jos a contribuit din nou 30 cor. Vasile Pătrăș protopop on în Hotoan, colectă 50 cor. Paul Nodiș preot în Mal, colectă 31 cor. Augustin Osian adm. proto. în Supurul-de-sus 10 cor. Iuliu Pop paroh în E mindszent 70 cor. Dividenda după o acție dela »VULTURUL« 5 cor. Iuliu Pop preot în Ermindszent, colectă 45 cor. Alexandru Cadar paroh în Er hișfalău 20 cor. Vasile Schiop preot în

Benefalău 10 cor. Ioan Perényi preot în Ortelec, colectă 150 cor. și anume din partea sa 50 cor. Ioan Caba curator, Sabo Petreasă I. Nistor, Floare Marian, Gligor Pop cu soția sa Terheș Floare câte 10 cor. Oros Petru cu soția 2 cor. Ciorba Onița 1 cor., mai mulți credincioși 50 cor. Demetriu Cionca paroh în Bărsent-de-jos 20 cor. Victor Avram preot în Drighiu, colectă 30 cor. 90 fil. Lazar Caba paroh în Șoimuș 10 cor. Petru Caba paroh în S remțiu 20 cor. Leontin Filip preot în H reclean 3 cor. Victor Vasváry paroh în Bărsent-de-sus 15 cor., Patrițiu Mureșan preot în Chiliața 21 cor., colectă dela credincioși 29 cor., la olaltă 50 cor. Vasile Sabo preot în Stărciu, una acție dela »MĂGURA« în valoare nominală 100 cor. Ioan Lobonțiu paroh în Tășnad-Sarvad 10 cor. Vasile Sfura paroh în Blagea 20 cor. Suma colectată din 1 Iulie 1916 face: 789 cor. 90 fil. Suma colectată până în 1 Iulie 1916 face: 2036 cor. 54 fil. La olaltă: 2826 cor. 44 fil. Usura după suma depusă la »SILVANIA« până cu sfârșitul anului 1917 este: 162 cor. 15 fil. La olaltă: 2988 cor. 59 fil.

Când comunic acest rațiociniu peste ofertele primite trebuie să observ cu dnrere, că încă mulți aproape 40 dintre frații preoți din Sălăgiu nu au răspuns la provocările mele repetite parte prin protopopii tractuali parte directe ca și dâșii se contribuie spre scopul nobil, ce are fundatiunea aceasta, că adecă din venitul acestei fundatiuni să se dea stipendiu unui student sărac, român gre-cat., care va continua studiile la gimnaziul din Șimleu.

Deci acum din nou provoc pe calea aceasta pe acei frați preoți și mireni inteligenți, cari până acum nu și-au oferit obolul lor din dragoste către neuitatul nos ru Arhieru, ca să nu pregete a trimite ofertele lor, căci la caz contrar ași fi silit să arăt în public numele a elora, cari nu sa interesează de cauzele noastre culturale.

Șimleu, la' 25 Martie 1918.

Dr. Alexandru Gheție
vicar foraneu episcop.
al Silvaniei.

Informațiuni.

Concedierea militarilor pentru lucrul câmpului. Ministrul hovez meii a dat ordin, ca în vederea lucrărilor de câmp să se ia masuri pentru concedierea agricultorilor, cari servesc în armată. Drept la acest concediu au toți agricultorii de sine stătători, respective cei mai de aproape ai acestora; apoi vierii, vințelarii, dogarii, butnarii, faurii și grădinarii. Concediile vor fi date în mai multe rânduri pe câte 2—3 săptămâni. Concediile le cer cei interesați în raportul de zi arăt pe front cât și în garnizoane. La cazuri excepționale primpretorii pot cere concedii și prin rugări speciale dela comandă. Ceice doresc aplicarea vre-unui grup de muncitori militari, o pot face aceasta numai prin comisiunea muncitorilor agricoli.

Publicațiune. Târgul de oi în Szászsebes se va ținea în 6 Aprilie, târgul de vite și de mărfuri în 22 Aprilie.

Magistratul orășenesc.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.